

מדינת ישראל
משרד החינוך

אורחות החיים במוסד החינוכי בתקופת הקורונה - שנה"ל תשפ"א

י"ג באייר תשפ"א
25 באפריל 2021

תוכן עניינים

2	תוכן עניינים
4	קווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי
4	עקרונות וקווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי
5	תחזוקת הניקיון של המוסד החינוכי
5	עטיית מסיכת פה ואף
6	כללי התנהגות בתחבורה והסעות תלמידים
6	כללי כניסה למוסד החינוכי
7	אזור
8	כללי התנהגות בשגרת לימודים
9	כללי הזנה וארוחות
11	ארוחות בגן הילדים
11	מפגשים קבוצתיים וסיוורים בשטח פתוח
12	הנחיות לפעילות חוץ בית ספרית וטיולים יש לפעול ע"פ מתווה טיול חד יומי – הנחיות משרד החינוך (קישור)
12	צהרונים (ניצנים/מיל"ת)
	אירועים בבית הספר שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
12	הטמעה והסברה - חינוך לבריאות והנחיות קורונה
13	הנחיות לטיפול במקרה של אבחון תלמיד או איש צוות בנגיף קורונה החדש במוסד חינוכי

הקדמה

עם חזרת מערכת החינוך ללמידה במתכונת מלאה ורגילה, 6 ימים בשבוע, וללא חלוקה לקבוצות במוסדות החינוך, במסגרת הכיתות מלאות לרבות פעילות חוץ בית ספרית ותכניות הלימודים המשלימות הרגילות, עלינו להמשיך ולהקפיד על הנחיות משרד הבריאות בדגש על עטיית מסכות ע"פ הכללים, הקפדה על היגיינה אישית, אורור כיתות ומרחבי למידה, שמירת מרחק, ככל האפשר, בזמן השיעורים, בחדרי המורים ובמרחבי הפעילות המשותפים במוסד החינוכי ובפעילויות חוץ.

הפעילות הלימודית הפיזית במוסדות החינוך ובמסגרות משלימות כפי שיפורט במסמך זה, הכוללת את הנחיות משרד הבריאות (כללי כניסה למוסד החינוכי, כללי התנהגות בהסעות, כללי היגיינה אישית וכיתתית ותחזוקת המוסד החינוכי, אורור, סדר פעולות בעת גילוי חולה מאומת במוסד החינוכי, בדיקות דיגום לפי הצורך, השגרה במוסד החינוכי בכיתה ובעת ההפסקה, ארוחות ותזונה, מיגון לצוות החינוך המיוחד, צהרונים וכו').

על הצוותים החינוכיים מוטלת משימה של יצירת שגרה נורמטיבית ככל הניתן, בתוך האתגרים הרבים ומתן מרחב מוגן ובטוח עבור ילדי ביה"ס יש לייצר שגרות עבודה בנושאים הבאים:

- ❖ שיתוף הורים - שיתוף ההורים במכלול ההנחיות ושגרת הקורונה הוא הכרחי והוא תנאי להצלחת הפעולה החינוכית בשגרה קשה ומגבילה זו. לפיכך יש לשתף את ההורים, לעדכן אותם וליצור דרכי תקשורת ותיאום טובים ככל האפשר.
- ❖ גיבוש סדר יום ודרכי הוראה מותאמים למצב
- ❖ גיבוש צוות חינוכי תומך
- ❖ חיזוק תחושת המסוגלות של הצוותים החינוכיים
- ❖ ליווי ותמיכה של ילדים, צוותים והורים הזקוקים לכך באופן מיוחד

חשוב לייצר מיפוי בית ספרי וללמוד על הצרכים של ילדי ביה"ס בהיבטים השונים על מנת לבנות תכנית מותאמת.

אנשי המקצוע של שפ"י עומדים לרשותכם לחשיבה ולהיוועצות בכל דבר ועניין.

מסמך זה, כפוף להנחיות משרד הבריאות [המתעדכנות מזמן לזמן באתר משרד הבריאות](#) ובא לסייע לכם להיערך נכון ולנהל שגרה מותאמת בתקופת הקורונה בביה"ס.

הערה: לתשומת ליבכם! מסמך זה פונה למנהלי ביה"ס ומנהלות גנים גם יחד, אך חלקן של ההנחיות וההוראות מופנות רק לביה"ס/מנהלות גנים.

בהצלחה ובריאות איתנה

קווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי

מסמך זה בא לסייע לכם המנהלים להיערך נכון ולנהל שגרה מותאמת בתקופת הקורונה במוסד החינוכי.

המסמך בנוי באופן שייתן לכם כלים להתארגנות ולקביעת כללים ואורחות חיים בתוך בית הספר / גן הילדים. המסמך הוא כללי, גנרי. בתחילתו קווים מנחים ולאחריהם פירוט נושאים ייחודיים עבור ניהול שגרת הקורונה. מגוון מוסדות החינוך והאופי השונה ביניהם מחייב התאמת ההנחיות למציאות בפועל במוסד החינוכי. מומלץ לעשות זאת בשיתוף הבעלות או הרשות המקומית.

יד ימינו של מנהל בית הספר לכל עניין ויישום אורחות החיים בבית הספר יהיה 'רכז הביטחון הבטיחות והחירום הבית ספרי'. עליו להחזיק את כלל ההנחיות והעדכונים המקצועיים בנושא זה, לסייע, לחנוך, להטמיע ולפרסם את ההנחיות והכללים ודפוסי ההתנהגות החדשים המחייבים בקרב המורים התלמידים וההורים.

הקווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי

- **הקפדה על ניקיון המוסד החינוכי** והיגיינה אישית של התלמידים.
- **שמירת מרחק**, ככל האפשר.
- **עטיית מסיכה במבנה סגור, בכיתות ובזמן הנסיעה** (ככלל, החובה בעת הזו בתוך מבנה סגור ולמעט בשטח פתוח).
- **אוורור** – הקפדה על אוורור הכיתות ומרחבי הלמידה בכל זמן הפעילות.
- **הקפדה על כללי כניסה** כמפורט בהמשך, שליטה ורישום בכניסה למוסד החינוכי של מבקרים/מפעילים חיצוניים שאינם חלק אינטגרלי מהצוות החינוכי והתלמידים (לצרכי חקירת מגעים במקרה של גילוי מאומת קורונה במוסד).
- **הסעות תלמידים מאורגנות** - הקפדה על הנחיות הבריאות בהסעות המאורגנות (ישיבה במקומות קבועים, עטיית מסיכה בזמן הנסיעה) כמפורט בהמשך.
- **הסברה והטמעת ההנחיות** בקרב צוות החינוך והתלמידים באופן תדיר.
- **מידע על תחלואה במוסד החינוכי** - המשרד מאפשר למנהלים בלבד **גישה למערכת, בה ניתן לצפות ב מידע על התחלואה במוסד החינוכי**: מידע תלמידים ועובדי הוראה חולים ומבודדים ומידע על אלו שהבריאו. הנתונים המוצגים מתקבלים באופן שוטף ממשרד הבריאות ומהמוסד החינוכי במסגרת איסוף המגעים של משל"ט קורונה במשרד החינוך. לשם כך, תוכלו **להסתייע בלומדת הדרכה**
- **גילוי ואבחון מאומת במוסד חינוכי** – סדר פעולות ותגובה מהירה בסיוע משל"ט קורונה, הצל"ח הבית ספרי, הרשות המקומית בתיאום גורמי הבריאות, הפיקוח במחוז וההורים כמפורט בהמשך.

תחזוקת הניקיון של המוסד החינוכי

1. הרשות המקומית/הבעלות תקבע ותפעיל תכנית ניקוי וחיטוי של מקום הפעילות, הכוללת את מועדי פעולות הניקוי והחיטוי, חומרי הניקוי והחיטוי, הפריטים שיש לנקות ולחטא, ואת אופן ביצוע פעולות הניקוי והחיטוי תוך דגש על:

- א. מבנה המוסד, הציוד, המתקנים והחצר יהיו נקיים בכל עת.
- ב. יונחו במקום הפעילות פחי אשפה במידה מספקת וירוקנו בטרם התמלא.
- ג. בהדרי השירותים יוצבו מתקני סבונים/בקבוקי סבון נוזלי ונייר ניגוב במידה מספקת.
- ד. הצבת אמצעים לחיטוי ידיים (כגון, אלכוה'ל, מגבונים לחים וכד') במקומות נגישים ונראים לעין ברחבי המוסד.
- ה. הדרכה והסברה - במרחבי המוסד החינוכי יוצבו, במקומות בולטים, **שלטי הסבר הכוללים**, בין השאר, תרשימים המנחים את כיצד לשטוף ידיים עטיית מסכות ועוד.
- ו. ניקיון יסודי של המוסד החינוכי **בסוף כל יום פעילות**.

עטיית מסיכת פה ואף

- א. תלמידים, עובדי הוראה ואנשי מנהלה נדרשים להגיע למוסד החינוכי עם מסיכת פה ואף.
- ב. ככלל, עטיית מסיכות הינה חובה לכל השוהים בתוך הכיתות/מבנה סגור. במוסד החינוכי ובזמן ההסעה וכד'.
- ג. אין חובת עטיית מסיכה בזמן פעילות בשטח הפתוח (בהפסקות ובפעילות מחוץ למבנה המוסד וכד')
- ד. אדם שמחמת מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית מתקשה באופן משמעותי או שנמנעת ממנו עקב מוגבלותו האמורה, לכסות את הפה ואת האף, פטור מעטיית מסיכה בתוך מבנה.
- יצוין כי, חשוב לקיים הסברה מותאמת לתלמידים, בנושא חשיבות עטיית מסיכה, שמירת מרחק והיגיינה, וככל שניתן לעודד גם את התלמידים שלא חלה עליהם חובת עטיית מסיכה, לעטות מסיכה.
- ה. בגן הילדים:

- ככלל, ילדי הגן פטורים ממסכה.

- צוות הגן חייב לעטות מסיכה/משקף מגן בתוך מבנה הגן/סגור.

ו. צוות ההוראה נדרש לעטות מסיכה/משקף מגן גם בזמן העברת השיעור למעט במקרים המפורטים בסעיף הבא.

ז. מקרים בהם אין צורך בעטיית מסיכה בתוך מבנה סגור (קישור להוראות הבריאות)

- בעת פעילות הכרוכה במאמץ פיזי כדוג': שיעור חינוך גופני בתוך מבנה וכד'.

- בעת חזרות (למעט שירה) או הופעות תיאטרון או מוזיקה, לא תחול חובת עטיית מסיכה, בכפוף לכך שישמר מרחק של שני מטרים בין אדם לאדם, ככל האפשר.

- בעת מתן שירות לאדם עם מוגבלות שמיעה, נותן השירות יכול להסיר את המסכה, לבקשת האדם עם המוגבלות, תוך שמירה על מרחק של שני מטר

- ים בין נותן השירות ומקבל השירות, לחלופין ניתן להשתמש במחיצה מונעת רסס, וזאת למשך הזמן הנדרש למתן שירות בלבד.

- בעת מתן טיפול רפואי, ובכלל זה טיפול נפשי לאדם, אשר מטיבו לא ניתן לקיים עם מסיכה, ניתן לקיים את הטיפול בלא עטיית מסיכה ובלבד שנשמר מרחק של שני מטרים לפחות בין המטפל למטופל. מצבים אילו כוללים:

1) טיפול שניתן על ידי מרפא בעיסוק, קלינאי תקשורת ופיזיותרפיסט, במצבים שאינם מחייבים מגע עם המטופל. אולם, טיפול בקטין או חסר ישע יכול שיתקיים בלא עטיית מסיכה ושמירת מרחק, ובלבד שמדובר בטיפול שמעצם טיבו נדרש להתקיים תוך קרבה גדולה יותר בין המטפל למטופל. ראה מידע בקישור-הנחיות מיגון לצוות חינוכי וטיפולי בעת מתן מענה לתלמידים עם צרכים מיוחדים

2) טיפול נפשי בדרך של אבחון הערכה, ייעוץ, טיפול, שיקום, או ניהול שיחות בדרך של מפגש פנים אל פנים, וללא מגע של מטופל. אולם, טיפול בקטין או חסר ישע יכול שיתקיים בלא עטיית מסיכה ושמירת מרחק, ובלבד שמדובר בטיפול שמעצם טיבו נדרש להתקיים תוך קרבה גדולה יותר בין המטפל למטופל.

- לפירוט נוסף, בהוראת מנהל משרד הבריאות שבקישור לעיל.

כללי התנהגות בתחבורה והסעות תלמידים

1. הגעה בתחבורה פרטית וציבורית בהתאם להנחיות המתעדכנות מזמן לזמן באתר משרד הבריאות קישור לאתר משרד הבריאות - סעיף תחבורה ציבורית ופרטית.

2. הסעות תלמידים בהתאם להנחיות משרד החינוך המתעדכנות מזמן לזמן בפורטל משרד החינוך

קישור: אופן הסעת תלמידים בהסעות מאורגנות - בתקופת הקורונה תוך דגש על:

- אין לשבת בשורת המושבים שמאחורי הנהג או לצדו של הנהג.
- הנוסעים ישבו בצמידים קבועים, במקומות קבועים, ותלמידים הגרים באותו יישוב ישבו זה ליד זה, ככל האפשר;
- כלל הנוסעים מכיתה א' ומעלה יעטו מסיכה למעט הפטורים עפ"י הנחיות משרד הבריאות.
- היגיינה אישית - הנוסעים יקפידו על היגיינה אישית. התלמידים לא יאכלו בזמן הנסיעה, חוץ מאם הדבר דרוש לשם שמירה על בריאותם.
- אוורור- ברכב שבו ניתן לפתוח חלונות, הנסיעה תהיה בחלונות פתוחים ככל האפשר.
- בהסעות לתלמידים עם מוגבלות (חנ"מ) - ניתן להסיע נוסעים בכל מושבי הרכב, ובכל סוגי כלי הרכב.

כללי כניסה למוסד החינוכי

1. צוותי החינוך הקבועים מורשים להיכנס למוסד החינוכי ללא הגבלה לרבות יועץ חינוכי, פסיכולוג רשותי, בת שירות לאומי, עוזרי חינוך, סטודנט להוראה, תומך הוראה, מפקח ביה"ס.

2. ככלל, הורה או כל אדם אחר שאינו מצוות בית הספר / גן הילדים יורשו להיכנס למוסד החינוכי אך ורק בשטח הפתוח / חצר בית הספר / חצר גן הילדים / מבנה המוסד בכפוף לאישור המנהל/ת ע"פ הכללים הבאים:

א. כניסת מבקר/כניסת הורה/בעל מקצוע/מתנדב/מפעיל חיצוני לשטח המוסד החינוכי שאינו תלמיד או איש צוות חינוכי ע"פ הכללים הבאים:

1) הצגת "תו ירוק"(תעודת מתחסן/מחלים)/בדיקה שלילית עד 48 שעות האחרונות למנהל המוסד החינוכי.

2) אישור מנהל ביה"ס / מנהלת הגן.

3) רישום הנכנסים (גם למקרה של חקירת מגעים במוסד החינוכי).

- 4) הקפדה על עטיית מסיכה בתוך מבנה סגור/כיתה.
5) הקפדה על שמירת מרחק 2 מטר וההיגיינה האישיים.

ב. על אף האמור לעיל, להלן המקרים בהם ניתן להיכנס ללא הצגת תו ירוק/בדיקה שלילית:

- 1) מנהל המוסד החינוכי יאשר באופן פרטני כניסה של הורה/אחראי על הקטין שאינו נמנה עם צוות החינוכי, בשל נסיבות המצדיקות זאת, כגון תלמיד החווה קשיים רגשיים או נפשיים או מגבלות בריאותיות או מגבלות אחרות שבשלהן נדרש ליווי של התלמיד אל המוסד החינוכי או מחוצה לו, או נסיבות הקשורות בהליך פדגוגי שלו שותף האחראי על הקטין, שלא ניתן לקיימו מרחוק; ובלבד שלא יימצא בחדר עם התלמידים יותר מאחראי אחד על קטין ועובד אחד כאמור בכל זמן.
2) ליווי ילדי הגן/חטיבה צעירה - הכניסה מותרת לשטח פתוח במוסד בלבד לצורך ליווי/איסוף הילד עד/מפתח המבנה.
3) השהות במוסד החינוכי לא תעלה על 15 דק', ככל האפשר.

ג. אסיפת הורים כיתתית/יום הורים:

- 1) ניתן לקיים אסיפת הורים באופן פיזי ללא תלמידים, עם הצגת ה"תו ירוק"/בדיקת קורונה שלילית עד 48 שעות לפני הכניסה למוסד החינוך למנהל המוסד החינוכי עד 20 במבנה/עד 100 בשטח הפתוח.
2) אסיפת הורים תקיים באופן פיזי בתנאי שקיימת האפשרות לקיימה באמצעי מקוון/מרחוק להורים שאינם בעלי תו ירוק.
3) אסיפת ההורים תקיים לאחר שעות הלימודים.
4) ניתן לקיים "מפגש מורה, הורה ותלמיד/ה" עם הצגת תו ירוק/ בדיקת קורונה שלילית עד 48 שעות לפני מנהל המוסד החינוכי, תוך שמירה על מרווח זמן בין המפגשים.

ד. אירועי סוף שנה – הנחיות יפורסמו בנפרד

3. חל איסור על הגעת אדם חולה לביה"ס / גן הילדים (אנשי צוות, מבקרים, הורים ותלמידים).

אורור

1. צוות המוסד ידאג לאורור את מקום הפעילות בדרך של פתיחת חלונות הכיתה, ככל האפשר בשני כיווני אוויר שונים (דלת וחלון), פעמיים לפחות בכל שיעור ובמשך כל זמן ההפסקה.
2. יש להימנע מלמידה בחללים ללא דלת וחלון מנוגדים, למרות זאת, ובמידת הצורך, מומלץ בחדרים מסוג זה להוסיף מאורר לתחלופת אוויר.
3. חדרי ספה - במקרה של שימוש בחדרי ספה, יש לפתוח חלונות לאורור/להפעיל מאורר רגיל או מאורר "וונטה" במרחבים מוגנים
4. על אף האמור לעיל, בימי הקיץ החמים – ניתן להפעיל מזגנים בכיתות ובחדרי הלימוד.
5. המורים השוהים בחדרי המורים או בעת מפגשי מורים בבית הספר, יקפידו על כללי הבריאות הנדרשים, לרבות שמירת מרחק בין אחד לשני, עטיית מסכה, היגיינה ואורור החדר ויש להקפיד על ניקוי משטחי העבודה (מקלדת ועכבר וכד') לפני ואחרי השימוש.

כללי התנהגות בשגרת לימודים

1. ככלל, הלמידה תתקיים במתכונת מלאה ורגילה במסגרת הכיתות המלאות, ללא מגבלה של מעבר אנשי צוות בין הכיתות והקבוצות וללא מגבלה של מעבר תלמידים בין הכיתות והקבוצות לרבות בתכניות המשלימות כגון : חוות חקלאיות, מרכזיים ימיים, נבחרות ספורט, שיעורי ספורט, למידה מעשית/מגמות, צהרון, מחוננים וכד' תוך הקפדה על הנחיות הבריאות.
2. **דגשים לתלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים**
 - א. תלמידים בשילוב אישי במסגרות החינוך הרגיל ימשיכו ללמוד כתלמידי כיתתם ובהתאם לתכנית האישי המותאמת להם.
 - ב. הסייעות/תלמיד עם זכאות לתמיכה מסוג סיוע ילווה ויתווך את הלמידה על פי מערכת שנקבעה
 - ג. השתתפות תלמידים עם זכאות לשירותי חינוך מיוחדים הלומדים בכיתה לחינוך מיוחד, ומשולבים בכיתה רגילה, תתקיים בימים המתוכננים על פי התכנית הכיתתית, הקבוצתית והאישית.
 - ד. מענים לשמירה על רצף חינוכי וטיפול לתלמידים עם מוגבלות הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים, כגון:
 - 1) טיפול באמצעות בעלי חיים במתקן ייעודי כגון חווה טיפולית מחוץ למוסד החינוכי.
 - 2) טיפול בבריכה טיפולית בבית הספר או מחוץ למוסד החינוכי
 - 3) טיפול אחר כחלק מהתכנית האישי והכיתתית תוך הקפדה על כללי ההיגיינה וההנחיות הבריאות.
 - 4) התנסות בעבודה במסגרת תכנית הלימודים "איכות חיים הכנה לחיים".
3. **הקפדה על היגיינה**
 - א. הצוות החינוכי יחנך ויעלה את המודעות להיגיינה בקרב התלמידים ולהקפיד על שטיפת ידיים באופן תכוף, לפני ואחרי ארוחה, אחרי שירותים, פעילות בחצר או עבודה עם ציוד משותף וכד'.
 - ב. מינוי תורני ניקיון הכיתה מטעמי חינוך ותרבות לניקיון והיגיינה (מומלץ שכל התלמידים בקבוצה ייקחו חלק בתורנות).
 4. הפסקה - תתקיים כרגיל תוך הקפדה על היגיינה ושמירת מרחק, ככל האפשר .
 5. חדרי מורים/מקומות עבודה למורים בזמן ההפסקות ובין השעורים:
 - א. המורים השוהים בחדרי המורים או בעת מפגשי מורים בבית הספר, יקפידו על כללי הבריאות הנדרשים, לרבות שמירת מרחק בין אחד לשני, עטיית מסכה, היגיינה ואוורור החדר ויש להקפיד על ניקוי משטחי העבודה (מקלדת ועכבר וכד') לפני ואחרי השימוש.
 - ב. ניתן לקיים פגישות מקצועיות של הצוותים החינוכיים במוסד החינוכי בהרכב של עד 50 משתתפים.
 - ג. מומלץ לקבוע מקומות נוספים וקבועים במתחם בית הספר עבור המורים ע"מ לאפשר עמידה בהנחיות הבריאות (ניתן להשתמש בחדרי הספה, ספרייה, מעבדה, סטודיו, מרחב מוגן ועוד).
6. **מעלית** - אם מצויה מעלית במוסד, מנהל המוסד יתלה שלט בכניסה למעלית, ובו יצוין מספר הנוסעים המותר, שלא יעלה על מחצית מהמספר המרבי המותר לפי הוראות יצרן המעלית.
7. **שיעורי חינוך גופני**
 - א. אין חובת עטיית מסיכה לתלמידים במהלך הפעילות הגופנית בשיעור (גם בתוך מבנה סגור).
 - ב. לימוד שחייה – ניתן לקיים שיעור שחייה לתלמידים בכיתות א' עד י"ב שפעילותם הותרה, ועל פי הוראות החלות על פעילות הכיתות, בבריכת שחייה המצויה במבנה, ובלבד שבריכת השחייה והמבנה שבו היא מצויה משמשים באותן שעות לשיעורי שחייה לתלמידים כאמור בלבד, ואינם פתוחים לציבור בשעות אלה.
8. **בחינות בגרות, הסמכה ומיון למוסדות חינוך (סמינרים חרדיים) – ייבחנו ע"פ תכנית הבחינות הרגילה בתנאים הבאים:**

- א. עטיית מסיכה בזמן הבחינה.
- ב. שמירת מרחק בין תלמיד לתלמיד – לכל תלמיד יוקצה שולחן נפרד.
- ג. משגיחי בחינות יוכלו להשגיח עם הצגת "תו ירוק"/בדיקת קורונה שלילת עד 48 שעות (לפני הבחינה) לאחראי בחינות המוסדי.
- ד. **נוהל מתן אישור יציאה מבידוד לצורך ביצוע בחינת בגרות**

כללי הזנה וארוחות

- א. כל ילד יגיע עם מארז אישי (קופסה) של ארוחתו. מומלץ שתכלול: כריך בריא, ירק ופרי חתוך.
- ב. הורה המעוניין להביא מזון ליום ההולדת יוכל לעשות זאת ובלבד שההגשה תהייה במנות אישיות ולא בתפזורת רצוי ללא כיבוד משותף כלל בהתאם **לחוזר מנכ"ל הזנה ותזונה נכונה במוסדות חינוך**
- ג. ההורים ישלחו בקבוק מים אישי עם הילד. בעת מילוי בקבוק המים יש למנוע מגע בין פיית הבקבוק לפיית הברז.
- ד. הזנה בתכנית ניצנים/צהרונים בהתאם **להוראת מנהל משרד הבריאות (קישור)**
- ה. במידה ותכנית הלימודים כוללת הכנת מזון ע"י הצוות, ניתן לאפשר פעילות זו, ובלבד שההכנה תבצע באופן אישי והארוחה תוגש כמנה אישית, על פי כל כללי ההיגיינה, בהתאם לחוזר מנכ"ל: **הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך**.
- ו. אין אפשרות למזנון משותף או דוכני אוכל.
- ז. במקרה שבו עובד המוסד נדרש למגע עם הפרשות גוף, יעטה עובד המוסד כפפות שיספקו בידי בעל המוסד, ישליך אותן לפח סגור בתום השימוש וישטוף או יחטא את ידיו מיד לאחר מכן.

הפסקת אוכל/ארוחות

- א. מומלץ בהפסקת אוכל להקצות זמן מוגדר בו התלמידים ישובים במקומותיהם עד תום הארוחה.
- ב. אין להעביר מזון אחד לשני.
- ג. ניתן לחלק מזון כמנות אישיות – ניתן לחלק עוגה שהוכנה בבית כמנות אישיות
- ד. בסיום הארוחה, על כל תלמיד לנקות את שולחנו.
- ה. יש לזרוק את שאריות המזון בפחי האשפה.
- ו. בתחילת ובתום הארוחה יש לרחוץ ידיים במים וסבון.

ילדים אלרגיים

- א. בכיתה בה נמצא ילד אלרגי, יש להימנע מלהביא כריך/מזון המכיל את האלרגן אליו הילד רגיש. יש לעדכן את הורי הכיתה, כי מדובר באלרגיה מסכנת חיים, ועליהם להקפיד לשלוח מזון ללא האלרגן.
- ב. התנהלות במוסד החינוכי בהתאם לחוזר מנכ"ל - **התנהלות מוסדות החינוך והצהרונים לשם הבטחת בריאותם של תלמידים**.
- ג. ילד אלרגי הזכאי לסיוע מלווה אישי יקבל את הסיוע בזמן הלימודים בבית הספר/ גן הילדים בלבד.

שימוש במתקני מים קרים (קולרים):

- א. בעת השימוש במתקני שתיה למים קרים (קולרים) יש להקפיד לשתות ללא מגע בפיית הברז.
- ב. למלא בקבוקים ללא מגע עם הברז, ככל האפשר. **ראה מסמך מפורט לשימוש במתקני מים קרים**.

מוסד חינוכי המפעיל חדר אוכל

א. במוסד חינוכי המפעיל חדר אוכל, מנהל המוסד ינחה את צוות המוסד להבטיח כי יתקיימו תנאים אלה:

- 1) עובד מוסד העוסק בהכנת מזון ובהגשתו, ובכלל זה עובדי מטבח וחדר אוכל, ילבשו בגדי עבודה נקיים וציוד מגן אישי הכולל, בין השאר, מסכות וכפפות חד-פעמיות שיוחלפו לפי הצורך, וכן אחרי קבלת סחורה, חזרה מהפסקה, פינוי אשפה ועבודות ניקיון.
- 2) באי חדר האוכל החייבים בעטיית מסיכה, יעטו מסכות לפי ההוראות החלות עליהם לפי כל דין, למעט בזמן האכילה, וישטפו את ידיהם בכניסתם לחדר האוכל, וכמו כן ישמרו מרחק בין הסועדים בחדר האוכל.
- 3) הגשת המזון, ובכלל זה שתייה, וחלוקת כלי האוכל, תבוצע בידי עובד מטבח או עובד המוסד, ובשימוש במסכה וכפפות.
- 4) במוסד שבו מוגש מזון, המזון יחולק לתלמידים בידי צוות המוסד או באריות אוכל אישיות.
- 5) במוסדות שבהם יש צורך בשימוש בכלים רב-פעמיים, יודחו הכלים באמצעות מדיח כלים בטמפרטורה של 70 מעלות צלזיוס לפחות, עד לחיטויים; במקרה שבו אין אפשרות הדחה כאמור, ייעשה שימוש בכלים חד-פעמיים.
- 6) צוות מוסד לא יקיים פעילות הכנת מזון משותפת עם התלמידים או עם השוהים במוסד.
- 7) במוסדות שבהם קיים מטבחון לשימוש עובדי המוסד והתלמידים, לא ישהה יותר מאדם אחד בו-זמנית במטבחון אלא אם כן החלל מאפשר שמירה על מרחק של שני מטרים בין אדם לאדם.

הפעלת מזנון בבית הספר ע"פ הנחיות משרד הבריאות:

1. הפעלת מזנונים תהיה בהתאם לתקנות של פתיחתם עסקים ע"י משרד הבריאות בתקופת הקורונה.

2. המזנון יופעל בהתאם להנחיות הבאות:

א. חוזר מנכ"ל משרד החינוך:

1) [תקנות משרד הבריאות מכירת מזון בריא במערכת החינוך \(מצ"ב\)](#)

2) [הנחיות ודגשים להפעלת מזנון ע"פ חוזר מנכ"ל משרד החינוך](#)

ב. דגשי משרד הבריאות:

- 1) מזנון יוכל לפעול בתנאים של 'לקחת וללכת' לפי התנאים הבאים.
- 2) יש להקפיד על מרחק 2 מ' בין האנשים העומדים וממתינים.
- 3) לא ישהו קרוב לקופה יותר מ 2 אנשים במרחק 2 מטר.
- 4) יש לסמן על הרצפה קו המפריד בין הממתינים לאלו העומדים ליד הדלפק.
- 5) יותקן במקום בולט שלט המנחה ומסביר על שמירת מרחק וכמות אנשים המותרת ליד הדלפק.
- 6) העובדים במזנון יעטו כפפות ומסיכה בכל עת.
- 7) בדלפק המזנון תימצא מחיצה שקופה המונעת העברת רסס בין המוכר ללקוח.
- 8) העובדים ישמרו על כללי היגיינה וחיטוי באופן תדיר במזנון.

ארוחות בגן הילדים - דגשים

ארוחת בוקר

בזמן ארוחת הבוקר בגן יש להתנהל כדלקמן:

- א. כל ילד יגיע עם קופסה אישית של ארוחתו. מומלץ שתכלול: כריך בריא, ירק ופרי חתוך.
- ב. בחינוך בקיבוצים תותר הבאת מזון מחדר האוכל לגן
- ג. צוות הגן יבטיח ככל האפשר כי תלמידים האוכלים בשטח סגור במקום הפעילות יאכלו את ארוחותיהם כשהם ישובים במקום הקבוע שלהם, בשמירת מרחק זה מזה.
- ד. לא תתאפשר פעילות של הכנת מזון בשיתוף הילדים - כגון אפיית חלות, הכנת סלט וכדו. (גם לא על ידי איש צוות כשהילדים צופים)
- ה. הורה המעוניין להביא מזון לכלל הגן יוכל לעשות זאת ובלבד שההגשה תהייה במנות אישיות ולא בתפוזרת. (עוגה, חלה וכדומה) בהתאם לחזור מנכל הזנה וחינוך לתזונה נכונה במוסדות החינוך
- ו. ההורים ישלחו בקבוק מים אישי עם הילד. בעת מילוי בקבוק המים יש למנוע מגע בין פיית הבקבוק לפיית הברז.

ארוחות צהריים

1. כללים לגנים שבהם מתקיימת ארוחת צהריים - הזנה - בגנים בהם מתקיימת ארוחת צהריים, יש לפעול לפי נוהל משרד הבריאות: "הנחיות לצוות הגן במהלך התנהלות ארוחה".
2. גני הילדים שבישלו בגן את ארוחת הצהריים, יכולים לבשל כבשגרה. הגשת המזון תיעשה במנות אישיות תוך הקפדה יתרה על שמירת ערכת האוכל האישית, אין להעביר מזון בין הילדים.
3. מזון המגיע בתפוזרת יחולק אף הוא למנות אישיות לכל ילד/ה.
4. הזנה בתכנית ניצנים/צהרונים בהתאם להוראת מנהל משרד הבריאות (קישור)

ילדים אלרגיים (תקף לארוחות בוקר וצהריים)

- א. בגנים בהם נמצא ילד אלרגי בגן, יש להימנע מלהביא מזון המכיל את האלרגן אליו הילד רגיש. יש לעדכן את הורי הגן כי מדובר באלרגיה מסכנת חיים, ועליהם להקפיד לשלוח מזון ללא האלרגן.
- ב. הכנת המזון תתבצע תוך הקפדה על כל כללי ההיגיינה. הממרחים בכריך בהתאם לחזור מנכ"ל - התנהלות מוסדות החינוך והצהרונים לשם הבטחת בריאותם של תלמידים.
- ג. יש להקפיד על הכללים גם כאשר הילד האלרגי לא נוכח בגן.
- ד. ילד אלרגי הזכאי לסיוע מלווה אישי יקבל את הסיוע בזמן הלימודים בגן בלבד.

מפגשים קבוצתיים וספורים בשטח פתוח

- א. יתקיימו במסגרת הכיתה/שכבה הרגילה ובלבד שיתקיימו עד 100 משתתפים בסה"כ, תוך הקפדה על כללי הבטיחות וזהירות בדרכים ובהתאם להנחיות משרד הבריאות במרחב הציבורי.
- ב. הסיוע מחוץ למוסד החינוכי יתואם ויאושר ע"י מחלקת החינוך ברשות המקומית וקב"ט המוס"ח.

הנחיות לפעילות חוץ בית ספרית וטיולים יש לפעול ע"פ מתווה טיול חד יומי – הנחיות משרד החינוך (קישור)

צהרונים (ניצנים/מיל"ת)

- א. הפעלת המסגרת ע"פ אורחות חיים המוסד החינוכי הנחיות להפעלת תכנית ניצנים/צהרונים (קישור).
- ב. חפיפה בין הצוותים צוות הבוקר וצוות הצהריים בדגש על הנחיות הבריאות ואבחון מאומת במוסד החינוכי וכו'.
- ג. **אבחון מאומת בצהרון** – לפעול כמפורט בהמשך, סעיף אבחון מאומת במוסד החינוכי – סעיף דגשים לצהרון/תכנית ניצנים

הטמעה והסברה - חינוך לבריאות והנחיות קורונה

1. עדכון ושיתוף הורים באופן שוטף בכל התפתחות ונהלים והנחיות בריאות הנוגעות לילדיהם.
2. פרסום מודעות ופלקטים נגישים ובלטים, במרחבי המוסד החינוכי, כגון: כיתות, חצרות, מסדרונות, שירותים וכדומה.
3. ריענון הנחיות בריאות והתנהלות נכונה בשגרת בית הספר / גן הילדים בעיתוי שייקבע ע"י מנהל המוסד החינוכי בדגש על הנושאים הבאים:

א. כללים וחשיבות ההיגיינה בכלל ובמיוחד בתקופת הקורונה.

ב. הכללים לעטיית מסכה כמפורט לעיל (מתי חובה? ומתי מותר להסיר?)

ג. שמירת מרחק והימנעות ממגע פיזי.

ד. חשיבות האוורור מרחבי הלמידה.

הנחיות לטיפול במקרה של אבחון תלמיד או איש צוות בנגיף קורונה החדש במוסד חינוכי

1. הנחיות אלו באות להנחות את מנהל המוסד החינוכי כיצד לפעול עם קבלת הודעה על חולה קורונה מאומת במוסד אותו הוא מנהל.
2. **עקרון מוביל:** שמירה על בריאות התלמידים תוך ניסיון לקטוע מהר ככל הניתן את שרשרת ההדבקה ולמזער את היקף הפגיעה ברצף הלימודי.
3. **מידע על תחלואה במוסד החינוכי** - המשרד מאפשר **למנהלים גישה למערכת, בה ניתן לצפות בכלל המידע על חולי קורונה:** תלמידים ועובדי הוראה חולים ומבודדים ואלו שהבריאו. הנתונים המוצגים מתקבלים באופן שוטף ממשרד הבריאות ומהמוסד החינוכי במסגרת איסוף המגעים של משל"ט קורונה במשרד החינוך. לשם כך, תוכלו **להסתייע בלומדת הדרכה**
4. **גילוי ואבחון מאומת במוסד חינוכי** – סדר פעולות ותגובה מהירה בסיוע משל"ט קורונה, הצל"ח הבית ספרי, הרשות המקומית בתיאום גורמי הבריאות, הפיקוח במחוז וההורים.
5. עם קבלת הודעה **ע"י לשכת הבריאות/משל"ט קורונה/הורה/גורם אחר** על חולה מאומת בקרב תלמידי או אנשי סגל של מוסד חינוכי, יש לפעול ע"פ סדר הפעולות הבא:
 - א. לוודא כי החולה אינו נוכח במוסד ופועל על פי הנחיות משרד הבריאות לחולה מאומת.
 - ב. לדווח את פרטי החולה המאומת **בטופס דיווח חולים ומבודדים בפורטל מוסדות חינוך ובמקביל לדווח למפקח הכולל ולמנהלת מחלקת חינוך הרשותי.**
 - ג. **לסייע למשל"ט קורונה משרד החינוך וללשכת הבריאות בתהליך חקירת המגעים והאפידימיולוגית כפי שיפורט בהמשך.**
 - ד. **בביה"ס - בשלב ראשון, הכיתה/השכבה הגילאית במוסד הלימוד תיסגר - כלל התלמידים ישלחו לביתם, עד להגעת מסקנות החקירה האפידימיולוגית, הערכת המצב וההנחיות שיוחלטו בה, למעט תלמידים שהם בעלי "תו ירוק"/פטורי בידוד.**
 - ה. **בגני הילדים-חט"צ** – המוסד החינוכי ייסגר עד להגעת מסקנות החקירה האפידימיולוגית, הערכת המצב וההנחיות שיוחלטו בה. הילדים ועובדי ההוראה/צוות צהרון, למעט החולה המאומת, יישארו במוסד החינוכי עד תום יום הלימודים או עד אשר יאספו על ידי הוריהם.
- ו. **פינוי תלמיד מאומת אשר נמצא בבית הספר או תלמידים הנדרשים לבידוד ייעשה בתיאום עם ההורים והרשות המקומית** בסיוע הצל"ח הבית הספרי ע"פ הוראות **"נוהל פינוי מוסד חינוכי"** תוך רישום מעקב ושליטה.
- ז. במקרה שבו תלמיד קטין או תלמיד שמונה לו אפוטרופוס או שמצבו הבריאותי, הנפשי או השכלי לא מאפשרים לו לדווח על כך בעצמו, חש בתסמינים, צוות המוסד ירחיק אותו משאר התלמידים ככל האפשר, ומנהל המוסד או מי מטעמו ידווח לאחראי על הקטין בהקדם לצורך פינויו.
- ח. במקרה שבו עובד מוסד חש בתסמינים, ידווח על כך למנהל המוסד בהקדם, לצורך תיאום עזיבתו.
- ט. **במידה ותלמידי השכבה ועובדי ההוראה נמצאים במוסד החינוכי בעת סגירתו:**
 - 1) התלמידים ועובדי ההוראה יישארו בכיתה הלימוד, למעט החולה המאומת, במתכונת הכיתתית מבלי לפגוש קבוצות אחרות עד תום יום הלימודים.
 - 2) ילדים שיש ביכולתם להתפנות ממוסד הלימוד לפני תום היום הלימודים, יפנו בהתאם להוראות נוהל פינוי.
- י. **דגשים לצהרון/תכנית ניצנים** - עם קבלת הודעה על אבחון מאומת בקרב חניך או איש צוות של הצהרון/ מנהל ניצנים ברשות לוודא כי החניך המאומת או איש הצוות אינו נוכח בצהרון, וכי הוא פועל על פי הנחיות משרד הבריאות למאומת.

מנהל ניצנים ברשות יעדכן וידווח באופן מיידי לפי הסדר הבא:

- 1) את מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית ובמקביל יעדכן את משל"ט קורונה משרד החינוך ויסייע באיתור מיפוי המגעים.
- 2) את הרפרנטית על הצהרונים/ניצנים המחוזית ואת רפרנטית הבריאות המחוזית של משרד החינוך (לא יועברו פרטים מזוהים של המאומת).
- 3) את מנהל המוסד החינוכי של התלמיד/ה בשגרת הלימודים ולשתף אותו בתוצאות האירוע.

6. איתור ומיפוי המגעים בסיוע משל"ט קורונה

- א. עם קבלת ההודעה על חולה מאומת, משל"ט קורונה של משרד החינוך יסייע למנהל המוסד החינוכי באיתור ומיפוי המגעים.
- ב. במקרה של קבלת הודעה על חולה מאומת שלא דרך משל"ט קורונה, על מנהל בית הספר ליצור קשר עם המשל"ט בטלפון **03-6906666** ולוודא כי קיים ברשותו המידע הנדרש לצורך השיחה:
 - ✓ האם לתלמיד או לעו"ה היו תסמינים?
 - ✓ באלו ימים נכח בבית הספר בשבוע שקדם ליום קבלת התוצאה החיובית?
 - ✓ באיזו קבוצה נמצא, באיזה שיעורים השתתף?
- ג. תהליך האיתור והמיפוי של המגעים יכלול את סוגי המפגשים, כמו:
 - 1) תלמידים ואנשי צוות ששהו עם החולה בכיתה/בקבוצה, הקבוצה, שיעור מקצועי או כל צורה אחרת של שיעור פרונטלי.
 - 2) מידע אודות כל מי שנסע עם החולה בהסעה מאורגנת, כגון: הסעה טיול (למעט תחבורה ציבורית).
 - 3) זמן שהיה של החולה המאומת עם תלמידים ואנשי צוות במהלך פעילות מוסד החינוך.
 - 4) מידע אודות כל מי ששהה בקרבה פיזית עם החולה בהפסקה, בצהרון, או בכל פעילות מוסדית אחרת.
- ד. יש לאתר את המגעים שנחשפו לחולה, 7 ימים לפני מועד קבלת תוצאה חיובית.
- ה. בתום חקירת המגעים - פרטי הקשר של המגעים הרלוונטיים יועברו באופן ממוחשב ע"י המשל"ט לידיעת לשכת הבריאות המחוזית המתאימה, וכי קיים חשש שהם נמצאו במגע עם חולה מאומת.

7. החלטה על בידוד

- א. יש לציין, כי הסמכות והאחריות להחליט על בידוד לאור תוצאות חקירת המגעים והחקירה האפידמיולוגית היא ביד משרד הבריאות ובהתאם לכך יש לפעול.
- ב. לשכת הבריאות המחוזית/הרופא המחוזי יגדירו מיהם הנדרשים לבידוד ביתי ואלו שאינם נדרשים לבידוד ביתי למשל"ט קורונה ובהתאם לכך יש להנחות את התלמידים, עובדי ההוראה והצוות המינהלי.
- ג. שיתוף ועדכון הורים בדבר ההחלטה על התלמידים המחויבים בבידוד בהתאם למכתב מלשכת הבריאות המחוזית ונפנה להנחיות לבידוד באתר משרד הבריאות.
- ד. מומלץ להסתייע ב"מורה נבוכים לתחלואה בקורונה במסגרת החינוכית" ובו שאלות ותשובות וקישורים לנהלי הבידוד של משרד הבריאות.

8. הנחיות לתקופת הבידוד והגדרת מחלים – הבהרות למערכת החינוך

- א. משרד הבריאות יעדכן את הנחיותיו בעניין תקופת הבידוד והגדרת מחלים כמפורט במסמך הבהרות למערכת החינוך.
- ב. יש לשים לב שהיום הקובע לבידוד הינו התאריך בו בוצע דיגום הבדיקה החיובית או החיובית גבולית הראשונה.
- ג. ככלל, כל החייבים בבידוד נדרשים לדווח בידוד – כל המידע באתר משרד הבריאות

9. פתיחה מחדשת/ המשך סגירת כיתה/שכבה/מוסד חינוכי :

- א. תבוצע הערכת מצב עם סיום החקירה האפידמיולוגית בה יוחלט על פתיחת/ סגירת מסגרות הלימוד במוסד.
- ב. בהערכת המצב ישתתפו מנהל המוסד החינוכי, מנהל מחוז משרד החינוך או נציגו, נציג צוות הסיוע המשרדי, רופא המחוז או אחות אפידמיולוגית, ראש הרשות המקומית, מנהל אגף החינוך ומי מטעמם.
- ג. **ביצוע דיגום** – במסגרת הערכת המצב תישקל ההחלטה לביצוע דיגום לאור אירוע חריג/מורכב (התפרצות) כמפורט **בנוהל בדיקות דיגום במוסד החינוכי**
- ד. ההחלטה לפתוח מחדש את מוסד החינוך, בהתאם להנחיות נציגי משרד הבריאות היא בסמכות מנהל המחוז במשרד החינוך.

קישורים – איבחון מאומת בנגיף הקורונה במוסד חינוכי

10. נוהל פעולה עם היוודע על תלמיד/מורה חולה מאומת במוסד החינוכי
11. סדר פעולות לחולה מאומת למנהל בית הספר (קישור)
12. סדר פעולות חולה מאומת - למנהלת הגן (קישור)
13. דיווח על חולה מאומת - מדריך למשתמש בטלפון נייד (קישור)
14. דיווח על חולה מאומת - מדריך למשתמש במחשב (קישור)
15. דשבורד נתוני תחלואה מוסד חינוכי למנהל המוסד החינוכי.

בריאות איתנה ובהצלחה

משרד החינוך